

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **S. G.**, zast. Mgr. Umarem Switatem, advokátem, se sídlem Dědinova 2011/19, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 3. 2025, č. j. OAM-1582/LE-LE05-LE05-2023, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 6. 2025, č. j. 21 Az 11/2025-51,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] V záhlaví specifikovaným rozhodnutím žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu dle § 12, 13 a 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, a rozhodl, že doplňkovou ochranu dle § 15a odst. 1 písm. b) stejného zákona nelze udělit.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce žalobou. Městský soud v Praze nadepsaným rozsudkem žalobu zamítl.

[3] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozhodnutí městského soudu kasační stížnost. Namítl, že městský soud nepřezkoumal napadené rozhodnutí *ex nunc* ve smyslu čl. 46 odst. 3 směrnice 2013/32/EU, neboť pouze převzal skutková zjištění žalovaného a odmítl provést dokazování aktuálnějšími zprávami HRW, Amnesty International a Freedom House, resp. stanoviskem Ministerstva zahraničních věcí z 12. 5. 2025. To je v rozporu s požadavky judikatury Soudního dvora EU a Evropského soudu pro lidská práva (ESLP). Rozsudek je proto nepřezkoumatelný a založený na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu. Městský soud dále aproboval vyloučení doplňkové ochrany dle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu (pro spáchání vážného zločinu), aniž by zohlednil absolutní závazky vyplývající z čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (Úmluva) a zásady non-refoulement zakazující státu předat osobu do země, kde jí hrozí mučení nebo nelidské zacházení. Soud též nedostatečně přezkoumal rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti zrekapituloval zjištění učiněná v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu a upozornil, že stěžovatel byl opakovaně odsouzen za zvlášť závažné zločiny spočívající v nedovolené výrobě a držení omamných látek ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech (odsouzení v letech 1996, 1998 a 2010 s tím, že naposledy mu byl uložen trest odnětí svobody na 14 a půl roku a trest vyhoštění). Uzavřel, že kasační stížnost není důvodná.

[5] Stěžovatel v replice uvedl, že žalovaný se k podstatě námitek uplatněných v kasační stížnosti nevyjádřil.

[6] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[7] Předtím než přistoupí k meritornímu projednání věci, posoudí kasační soud ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, zda je splněna podmínka přijatelnosti dle § 104a odst. 1 s. ř. s. Dle tohoto ustanovení se pro nepřijatelnost odmítne stížnost, jež svým významem podstatně nepřevyšuje vlastní zájmy stěžovatele.

[8] Vymezením institutu nepřijatelnosti a výkladem konceptu přesahu vlastních zájmů stěžovatele se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturu odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[9] V posuzovaném případě Nejvyšší správní soud shledal, že žádná z těchto podmínek nebyla naplněna, a kasační stížnost je proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelná.

[10] Nejvyšší správní soud předesílá, že z § 109 odst. 4 věta před středníkem s. ř. s. a ze setrvalé judikatury Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 As 109/2014-70), vyplývá, že řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispoziční. Obsah a kvalita kasační stížnosti proto do značné míry předurčuje nejen rozsah přezkumné činnosti, ale logicky i obsah rozsudku soudu. Je proto odpovědností stěžovatele, aby v kasační stížnosti specifikoval skutkové a právní důvody, pro které napadá rozhodnutí městského soudu. Jinak řečeno, pokud stěžovatel formuloval většinu kasačních námitek velmi obecně, obdrží na ně od soudu pouze stručnou odpověď (srov. též rozsudek NSS ze dne 31. 3. 2023, č. j. 3 Azs 297/2022-61).

pokračování

[11] Nejvyšší správní soud se v první řadě zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku [důvod dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Pro stručnost odkazuje na judikaturu ohledně posouzení toho, jaké vady naplňují tento kasační důvod (viz např. rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, nebo ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, č. 787/2006 Sb. NSS). Napadený rozsudek není nepřezkoumatelný, neboť v něm městský soud vystihl podstatu věci, řádně se vypořádal se všemi stěžejními námitkami stěžovatele a své závěry přehledně, přesvědčivě a srozumitelně odůvodnil, přičemž mimo jiné vycházel z judikatury Nejvyššího správního soudu. Vadou nepřezkoumatelnosti netrpí ani rozhodnutí žalovaného, z něhož je rovněž patrné, z jakého skutkového stavu žalovaný ve věci stěžovatele vycházel, jakými úvahami se řídil, a srozumitelně je v odůvodnění svého rozhodnutí vyjádřil. Žalovaný se rovněž obsáhle zabýval důkazy předloženými stěžovatelem a provedl s ním pohovor a stěžovatele dále opakovaně vyslechl v rámci jeho seznámení s podklady rozhodnutí dne 21. 6. 2024.

[12] Pokud stěžovatel namítá, že městský soud neprovedl jím navržené důkazy (vyžádání nových zpráv o zemi původu od mezinárodních lidskoprávních organizací či od Ministerstva zahraničních věcí), je třeba poukázat na relevantní judikaturu NSS (například rozsudky ze dne 1. 4. 2008, č. j. 9 Azs 15/2008-108, nebo ze dne 28. 5. 2009, č. j. 6 Azs 26/2009-100). V rozsudku ze dne 28. 4. 2020, č. j. 4 As 372/2019-42, tento soud shrnul, že „soud není povinen provést všechny důkazy navrhované účastníkem řízení, avšak je vždy povinen náležitě odůvodnit, z jakých důvodů navrhovaný důkaz neprovedl. Na splnění výše uvedených podmínek je nutné trvat, neboť jsou zárukou práva na spravedlivý proces (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2011, č. j. 1 As 84/2010-72). V opačném případě jde o tzv. opomenutý důkaz, jenž zakládá nepřezkoumatelnost rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2008, č. j. 4 As 21/2007-80). Neakceptování návrhu na provedení důkazů lze současně založit pouze argumentem, podle něhož tvrzená skutečnost, k jejímuž ověření nebo vyvrácení je důkaz navrhován, nemá relevantní souvislost s předmětem řízení. Dále je myslitelný argument, podle kterého důkaz není způsobilý vyvrátit nebo potvrdit tvrzenou skutečnost, tzn. nedisponuje vypovídací potencí. Odmítnutí provedení důkazu může být konečně zdůvodněno jeho nadbytečností, a to tehdy, byla-li již skutečnost, která má být dokazována v dosavadním řízení, bez důvodných pochybností postavena najisto (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004-89).“ Městský soud postupoval v souladu s těmito požadavky judikatury. V bodech 27 až 28 a opět v bodě 41 napadeného rozsudku přezkoumatelně vysvětlil, že žalovaným shromážděné zprávy o zemi původu jsou relevantní z hlediska obsahu (tj. vyjadřují se dostatečně k obavám stěžovatele v souvislosti s návratem do země původu), aktuální a vycházející z různých zdrojů (včetně mezinárodních lidskoprávních organizací), důvěryhodné, vyvážené a transparentní (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81).

[13] Takové odůvodnění považuje zdejší soud za dostatečné, zejména s přihlédnutím k tomu, že stěžovatel nijak konkrétně nespecifikoval, v čem by žalovaným použité zprávy o zemi původu měly být neaktuální či nedostatečné. Pokud Ministerstvo zahraničních věcí zpracovalo dne 16. 1. 2024 k žádosti žalovaného specifické informace k postavení kurdské menšiny v Turecku, stěžovatel ani nyní v kasační stížnosti nevysvětluje, v čem by měla být tato zpráva neaktuální, resp. že by v Turecku mělo od jejího zpracování dojít k podstatné změně okolností, které by ji činily nepoužitelnou. Rovněž zprávu OAMP Ministerstva vnitra ze dne 4. 8. 2023 nelze považovat v tomto ohledu za zastaralou. Není ani nijak

nevyvážená, zmiňuje nedostatky Turecka v ochraně lidských práv. Podle ní existují zprávy o mučení příslušníků Strany kurdských pracujících PKK nebo Gülenova hnutí Hizmet. Stěžovatel ovšem neuvedl nic, co by umožňovalo jej s těmito skupinami spojovat. Stejně tak zpráva OAMP uvádí problematické aspekty politického života (volby jsou sice svobodné, ale nikoli spravedlivé, zpravodajství státních médií zvýhodňuje Stranu AKP současného prezidenta Erdogana). Republikánská lidová strana CHP, jejímž řadovým členem měl stěžovatel v minulosti být, je ovšem legálním (byť opozičním) politickým uskupením, které má 166 poslanců v parlamentu. Z právě uvedeného vyplývá též nedůvodnost obecné argumentace stěžovatele namítající nedostatečné zjištění skutkového stavu. Doplnění dokazování vyžádáním dalších zpráv o zemi původu nemůže být zdůvodněno pouze nespecifikovanou nadějí stěžovatele, že další zprávy by pro něj mohly vyznívat příznivěji.

[14] K argumentaci stěžovatele týkající se humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu ve znění účinném do 30. 9. 2025 lze připomenout, že na tuto formu mezinárodní ochrany nebyl právní nárok (rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2004, čj. 5 Azs 47/2003-48), přičemž zachování stávajících rodinných vazeb obecně nelze považovat za případ hodný zvláštního zřetele, pro který by mohl správní orgán humanitární azyl udělit (např. rozsudky NSS z 8. 4. 2004, čj. 4 Azs 47/2004-60, a z 1. 2. 2017, čj. 6 Azs 309/2016-28, bod 9, či usnesení z 18. 2. 2021, čj. 5 Azs 311/2020-29, bod 14). Není ostatně pravdou, že by se stěžovatelem uvedenými důvody (rodinné a sociální vazby, zdravotní stav) městský soud nezabýval (srov. bod 39 rozsudku).

[15] Konečně stěžovatel namítá možné porušení zásady *non refoulement*, resp. zákazu vydání do státu, kde by mu hrozilo mučení či nelidské zacházení ve smyslu čl. 3 Úmluvy, což podle něj činí nepoužitelnou žalovaným aplikovanou vylučující klauzuli doplňkové ochrany dle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Toto měl městský soud pominout. K tomu Nejvyšší správní soud poznamenává, že stěžovatel tuto argumentaci neuplatnil v žalobě, ačkoli mu v tom nic nebránilo. Proto je tento důvod kasační stížnosti nepřipustný dle § 104 odst. 4 s. ř. s. Pouze pro úplnost Nejvyšší správní soud uvádí, že tvrzeními stěžovatele o hrozícím pronásledování (včetně tvrzení o mučení Kurdů) se městský soud pečlivě zabýval, ale jeho obavy shledal nedůvodnými, a to i s ohledem na to, že v letech před posledním nástupem do výkonu trestu odnětí svobody stěžovatel do Turecka opakovaně cestoval a pobýval tam řadu měsíců (mj. i v souvislosti s pašováním tvrdých drog, za což byl následně odsouzen), aniž by byl ze strany tureckých bezpečnostních orgánů perzekvován. Ani ze zpráv o zemi původu nevyplývá pro stěžovatele riziko mučení či nelidského zacházení, ostatně Turecko je smluvní stranou Úmluvy. Určité excesy byly zaznamenány v minulosti pouze v souvislosti s potíráním teroristických skupin (PKK), resp. s bojem proti uskupení, kterému byl tureckými úřady přisuzován pokus o státní převrat (hnutí Hizmet Fethullah Gülena). Stěžovatel však neuvedl nic, co by umožňovalo jej s uvedenými skupinami spojovat.

[16] Nejvyšší správní soud v této souvislosti připomíná, že se již situací Kurdů v Turecku opakovaně zabýval. Z judikatury tohoto soudu přitom vyplývá, že „*Kurdové v Turecku skutečně čelí významným nesnázím, ty však nedosahují bez dalšího intenzity pronásledování ve smyslu § 12 nebo hrozby vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu*“ (viz usnesení ze dne 2. 3. 2023, č. j. 1 Azs 256/2022-29; srov. také rozsudek ze dne 11. 9. 2012, č. j. 4 Azs 34/2011-154; nebo usnesení ze dne 18. 1. 2023, č. j. 10 Azs 246/2022-37).

pokračování

[17] Na základě výše uvedeného Nejvyšší správní soud shledal, že městský soud posoudil věc ve shodě s judikaturou NSS a nedopustil se ani jiného závažného pochybení. Proto kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

[18] Jelikož stěžovatel neměl v řízení o kasační stížnosti úspěch a žalovanému nevznikly žádné náklady přesahující náklady jeho běžné úřední činnosti, Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. listopadu 2025

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu